

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

פרשת נשא

יום שלישי פ' נשא - ז' סיון

אסרו חג שבועות

רבינו התפלל תפילת שחרית בביתו נאווה קודש בשעה 9:30. אחר תפילת מנחה בשעה 1:15 יצא רבינו למושב אורה אל בית האכסניה לימי מנוחה והחלמה.

קידוש לבנה

אחר תפילת מעריב יצא רבינו לקדש הלבנה, בסיום הסב רבינו למסיבת לחיים, ואיחל רבינו 'לחיים טובים ולשלום', א לעכטיג'ן חודש, א גוט'ן חודש, א לעכטיג'ן תמיד. אחר אמר רבינו: מזל חודש סיון הוא 'תאומים'. הדבר מרמז לענין החודש שבה קבלנו התורה, כי בדרך כלל התאומים הם גם בעלי תכונות נפש שווים, וכאשר מגיע שעת קבלת התורה ידע האדם שהוא שווה לחבירו בתכונות נפש, ואל ידמה בנפשו להיות מנוגד ובהפך מחבירו.

רבינו הזכיר יומא דהילולא של אור שבעת הימים הבעש"ט זיע"א בחג השבועות, ואמר 'זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל', דער הייליגער בעל שם.

אתמול [במעמד נעילת החג] הזכרתי שדרך הבעש"ט הק' הוא לדאוג עבור הזולת, אינו יען האבן אידן, והוא הגדרה נכונה וקולעת. מזקיני הק' האמרי חיים זיע"א שמעתי שהצמח צדיק הגיע אל ציון הבעש"ט במעוזבו וקרא ואמר, הייליגער בעל שם, איהר האט אראפ געברענגט א נייעם דרך אין עבודת השי"ת, דארפ'ט איהר זעהן, אז ווער ס'פארט, ווי אזוי ער פארט, און צו וועמען ער פארט, אויף אייער וועג פארט ער, דארפ'ט איהר איהם א טובה טוהן. ואף שיישנם מנהיגים שונים ודרכים מגוונים וכל חסיד

מקושר אל המקום ששם שורש נשמתו, בכל זאת הרי הכל נובע מאותו מעיין ודרך שהנחיל לנו הבעש"ט הק'. העיקר והיסוד היא הנקודה שדואגים לבני ישראל. ופתח רבינו בניגון חדש עלינו.

יום חמישי פ' נשא - ט' סיון

ביקור האדמו"ר מקרעטשניף בקו"פ אחה"צ בא בקודש פנימה האדמו"ר מקרעטשניף שליט"א ונועד עם רבינו לשיח סוד.

כינוס מועצת גדולי התורה

בערב נערכה בבית האכסניה כינוס מועצת גדולי התורה כאשר הגיעו אל הכינוס חברי המועצת, ה"ה האדמו"ר מגור, באיאן, מודזין, סערט וזיניץ, ביאלא. אחר התייעצות משך כשעה נקראו אל החדר שלוחי דרבנן, ומזכיר המועצת הרה"ח ר' יעקב ולצר הקריא את ההחלטות.

שבת קודש פרשת נשא

בצל הקודש

בפניא מעלי שבתא פתח רבינו בתפילת מנחה ונתכבד חדב"ן הגה"צ ראש ישיבת סאטמאר בני ברק לעבור לפני התיבה לתפילת מנחה. לתפילת קבלת שבת עבר לפני התיבה הרה"ג מוהרי"י, ורבינו אמר קדיש בכל התפילות לרגל יום היארצייט של הרה"צ רבי יודאלי זצ"ל.

עריכת השולח"ט

אחר התפילה פתח רבינו בעריכת השולח"ט ושורר הזמירות שלום עליכם וכו',

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

אחר שרבינו נטל ידיו וביצע הפת איחל לחיים ופתח באמירת הזמירות בני היכלא וכו', במזמור לדוד הראשון נתכבד הרב ליפא מייזליש ובמזמור השני נתכבד הרב נתן נטע הגר, בשירת המארש נתכבד הרב חיים מאיר ברמ"מ הגר, המשיכו בשירות ותשבחות, והורה רבינו לזמר מניגוני בית דזיקוב - אין קצבה, ועודד השירה בעוז, אחר שרו ושויתי ד' לקראתי, תפילת טל - בנוסח דזיקוב, בר יוחאי - דזיקוב, לכה דודי - דזיקוב, ופתח רבינו באמירת דברי אלוקים חיים עה"פ ושויתי ד' לקראתי, והארץ בענין אמונה ובטחון (תוכן הדברים יבואו א"ה בגליון דא"ח), בזמר דרור יקרא נתכבד הב' אהרן הגר, ובברכת המזון על הכוס נתכבד חדב"ן הגה"צ ראש ישיבת סאטמאר בני ברק, אחר תפילת מעריב הבדיל רבינו על הכוס ושרו המבדיל.

יום ראשון פ' בהעלותך - י"ב סיון

שיחת קודש לבחורי הבר מצוה

לקראת תפילת שחרית במחיצת הקודש בבית האכסניה הגיעו ילדי תשב"ר תלמידי כיתה ט' בתלמוד תורה בבית שמש, עם המחנכים והמלמדים להתפלל בצוותא עם רבינו שליט"א לרגל הגיעם לגיל בן שלש עשרה למצוות. אחר התפילה באו התלמידים אל חדר רבינו ופתחו בניגון והאר עינינו, בסיום פתח רבינו בדברי חיזוק והדרכה, ועורר בענין הזהירות שלא לדבר דיבורי חול בשעה שהתפילין מונחים על היד ועל הראש, ואמר רבינו שכך נהגו רבותינו הק' זיע"א, ובמקום של צורך גדול לפני התפילה או בסיום התפילה אמרו בלשון קודש דייקא, ואין להורות היתר בדבר זה.

אשת חיל שר רבינו בנוסח דזיקוב. רבינו קידש על היין ונטל ידיו וביצע הפת וערך השולה"ט בקרב בני המשפחה.

בהמשך עריכת השולה"ט שוררו הקהל מנוחה ושמחה [בניגון ויאתיו], והארץ רבינו בנעם שיח אודות הרה"צ רבי יודאלי זצ"ל, בברכת המזון על הכוס נתכבד הרב ליפא מייזליש.

וביום השבת

רבינו פתח בתפילת שחרית בשעה 10:00 ואמר פרקי תהלים וברכות השחר, ונתכבד הרה"ג ר' שאול גרינברגר - משב"ק באמירת הברכות ובתפילת פסוקי דזמרה לפני התיבה. לתפילת שוכן עד עבר לפני התיבה הרה"ג אב"ד קרייתנו, ולחזרת הש"ץ שמונה עשרה תפילת שחרית נתכבד הרב ליפא מייזליש, בפתיחת הארון נתכבד חדב"ן הגה"צ ראש ישיבת סאטמאר בני ברק, ורבינו עלה לתורה שיש. בסיום תפילת מוסף אמר רבינו 'אנעים זמירות' חו"ק.

קידושא רבה ומיטאג טיש

רבינו ערך קידושא רבה ו'מיטאג טיש', ושרו ניגונים מחצר סקולען, האירה פניך וניגון שמחה, כן שרו הניגון זה שיר שבח (סאטמאר), בזמר מזמור לדוד נתכבד הרב משולם יששכר באבד.

רעווא דרעווין

רבינו עבר לפני התיבה לתפילת מנחה, ובפתיחת הארון נתכבד חדב"ן הגה"צ ראש ישיבת סאטמאר בני ברק. (עלו לתורה: הרב זלמן לייב מייזליש, הרב חיים מאיר במוהרי"י הגר, הרב נתן נטע הגר, הגבחה - הרה"ג אב"ד קרייתנו, גלילה - הילד שלום מייזליש).

10

תשובת מרן אדמו"ר שליט"א
אודות איסוף 'קופה של ברכה' בימים אלה:

גיין פאר צדקה?! ס'איז נישט קיין שאלה!
 די שליחי הצדקה דארפן גיין צוזאמען נעמען די קופות!
די זכות הצדקה וועט מגן זיין
אויף אלע שליחים און אויף אלע תורמים!

איסוף הקופות בחודש זה לעילוי נשמת גבאי הצדקה, הוותיק והמסור אשר כיתת רגליו בעצמו לצורכי צדקה, ודמותו מהווה אות ומופת למסירות להרבות צדקה וחסד, ידידנו הבלתי נשכח הגה"ח רבי אפרים לרנר זצ"ל. יעמוד למליץ יושר לכל הדבקים בדרכו דרך החסד.

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

השיעורים להקדים ללימוד השיעור היומי גם אמירת דברי מוסר וחסידות, שהמחנך יאציל מהודו, מהאש הבוער בקרבו - אל התלמידים. אחר עברו התלמידים בסך ונתן רבינו ביד כאו"א ספר לדורן דרשה לכבוד שמחת הבר מצוה.

* * *

יום שני פ' בהעלותך - י"ג סיון

בתפילת שחרית עלה רבינו לתורה שלישי.

*

ביקור האדמו"ר מנדבורנה צפת בקו"פ

אחה"צ בא בקודש פנימה האדמו"ר מנדבורנה צפת שליט"א וקיבל רבינו פניו בכבוד רב, והביע רבינו ברכת יישר כח על התפילות שמעתיר בעדו ומכוון אותו לטובה בתפילותיו, בתוך כלל התפילות על כלל ישראל. ואמר רבינו: הנני מקבל כסדר דרישות שלום מר' ישראל ברוך וידר אודות הנעשה אצלכם, ברוך ד', מ'האט אינונען אידן.

בהמשך סיפר רבינו: שמעתי מזקני הק' בעל אמרי חיים, שפעם הגיע הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה אל בית אחד במארמראש, והיה השולחן ערוך במרכז הבית, ביקש הרה"ק מנדבורנה מבעל הבית להעביר השולחן למקום אחר, תמה בעל הבית ושאל ומה בכך אם השולחן יעמוד במקומו, החל הרה"ק מנדבורנה להתהלך לאורך ורוחב החדר, ועמד במקום מסוים, ואמר, אולי בכל זאת תסכימו להעביר את השולחן למקום זה? נענה בעל הבית רצוני לדעת כוונת הרבי בבקשתו, שמא מפני שהרבי מויזניץ [בעל "צמח צדיק"] שהיה כאן כשלוש שבועות וישב ע"י השולחן בזווית זו, ענה הרה"ק מנדבורנה 'דאס האב איך טאקע געמיינט'.

ההקפדה לדבר בלשון הקודש בלבד הוא שמירה גדולה שלא להיגרר לדבר דיבורי חול בעלמא, וישנם המורים לעצמם היתר לדבר דיבורי חול בעת שלבושים בתפילין, ובחורי חמד תלמידי ישיבה צריכים להיות נזהר בדבר זה ביותר, לחיות תחת עול מלכות שמים. ואמר רבינו אל המלמדים לעמוד על המשמר בענין זה ולהחדיר בקרב התלמידים את היסודות האיתנים.

עוד עורר רבינו את התלמידים להקפיד להתפלל בין כותלי הת"ת בלבד, במסגרת התפילה של כלל התלמידים, ולכתחילה לא ראוי להתפלל במנינים אחרים. כי התלמיד אשר משועבד לסדרי הת"ת והישיבה יש לו התחייבות לעמוד בכל הסדרים. וכאשר אין לפניו ברירה אחרת ישאל את מגיד השיעור ואת הממונה כיצד יעשה. כי העולם אינו הפקר ומה שישנם מניני תפילות בבית מדרשות הרי אלו מיועדות להמוני עם ולא לתלמידים הלומדים במסגרת הת"ת והישיבה.

גם הזכיר רבינו שיתאמצו לכוון פירוש המילות בתפילה, ולא לחטוף התפילה, וגם בענין זה אלו העמלים על הפרנסה מתפללים במהירות, ואי אפשר ללמד עליהם חובה כי טרדת הפרנסה מביאה אותם לידי כך, אבל בחורי ישיבה אינם כן.

ועל הכל יש לבקש ולהתפלל לפני השי"ת, שיהא הצלחה בכל מעשי ידינו. ועל המלמדים מוטלת החובה להחדיר בקרב התלמידים ההרגשה שהם משועבדים לסדרי ישיבה.

ואמר רבינו אל המחנכים: צריכים ללמד את התלמידים גם הבנת דברי הגמרא וגם להחדיר בהם את היסודות, מאמרי חסידות, לתבל את דברי התורה בתבלין, וכבר הוריתי מכבר למגיד

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

רבינו: זכורני שהיה זקני הק' בעיר צפת למנוחה והתגורר בדירה קטנה - א חאדקע- ע"י אגד, חדר אחד מהדירה הוקצה עבור זקני והחדר השני עבור אחיו הרבי מסערט וזניץ. האדמו"ר מנדבורנה צפת: הייתי הולך להתפלל בצל האמרי חיים תפילות קבלת שבת בהיותו בעיר צפת.

רבינו: זקני הק' האמרי חיים זיע"א היה אומר מ'דארף זיך וואלגערין צווישן חסידים, וסיפר שאשה אחת אמרה בתמימות, רבנו של עולם וכי חידוש יש בדבר שאתה רם ונישא הרי ראית כל כך הרבה גוטע אידן. והדבר ברור שאם מסתופפים בצילם של צדיקים וערליכע אידן זוכים להתעלות.

הזכירו את הרה"ח ר' ישראל חיים הימל ז"ל מזקני וחשובי חסידי סערט וזניץ. רבינו: חסיד מיוחד במינו, מחסידי קמאי. האדמו"ר מנדבורנה צפת: עם היותו חסיד מובהק של סערט וזניץ היה מסתופף גם אצל אבי זצ"ל. רבינו: הרי כך אמר זקני הק' הצמח צדיק, שכל הדרכים סלולים לנו מדרך הבעש"ט,

האדמו"ר מנדבורנה צפת: מסופר שהרה"ק רבי מנדבורנה הגיע לפני חג הסוכות לבית, ובעל הבית הכין סוכה מכובדת כראוי, אך רבי מרדכי אמר לבעל הבית שרצונו לבנות הסוכה דווקא במקום אחר, והראה על פינה מסויימת בבית שהיה עליה גג, תמה בעל הבית והרי יש כאן גג ואיך אפשר להקים כאן סוכה, עמד רבי מרדכי

על דעתו שדווקא במקום הזה יבנה את הסוכה, ונאלץ בעל הבית לסתור את הגג ובנה שם את הסוכה, כעבור ימי החג אמר רבי מרדכי לבעל הבית שראה שנגזרה עליו גזירה קשה, ועל ידי שבירת הגג המתיק מעליו את הדינים. רבינו: די גרויסע אידן. אין אנו משיגים להבין דרכיהם.

האדמו"ר

מנדבורנה צפת: זקני רבי וואלף טירנואר כתב ספר ובסופו הביא כמה חלומות שראה בלילות, ביניהם ישנם כמה חלומות שראה את האהבת ישראל מוויזניץ. כאשר האמרי חיים זיע"א היה מגיע לצפת לימי מנוחה היה אבי זצ"ל נכנס אליו לביקור, והאורחים שהיו מגיעים לשבות בצפת אצל האמרי חיים היו מתאכסנים אצל אבי זצ"ל.

ברכת מזלא טבא וגדיא יאה

למעלת ידידינו ומכובדנו הדגול
האי גברא רבא ויקירא, איש חי ורב פעלים
עתיר פעולה ועטור תהילה לכבוד ולתפארה
העומד לימינו תמידין כסדרן

הנה"ח ר' משה פסח הירשלער הי"ו

אב"י לונדון יצ"ו

אשר תרם להדפסת והפצת הגליון
לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת הנכדה הבכירה למז"ט

בת לבנו הר"ר לוי יצחק הי"ו

חתן הרה"ח ר' אברהם בערקוויטש הי"ו

ברכותינו הנאמנות שיזכה לרוות רוב תענוג ונחת
מכל יו"ח, ולראות דורות ישרים ומבורכים, מתוך
רוב עונג ונחת דקדושה, בני ברוכי, חיי אריכי,
ומזוני רוויחי, וסייעתא דשמיא, ורוב הצלחה
במעשי ידיו אבי"ר

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

וסיפר עוד האדמו"ר מנדבורנה צפת: בשנת תשכ"ח שבת אבי זצ"ל אצל האמרי חיים, במוצ"ש נכנס אבי לביקור מיוחד אצל הרבי בעל הישועות משה, וכן אצל הרבי שליט"א. כשהיה אבי זצ"ל אצל האמרי חיים לא ביקש דבר, אבל האמרי חיים הציע לו איזה סיוע כספי, אבי זצ"ל לא הסכים לקבל, ואמר האמרי חיים איך בין אויך א יוד.

באותה שבת ראיתי את הרבי בעל הישועות משה זיע"א איך עוסק בתורה בהתמדה בעת קריאת התורה בין גברא לגברא, וישב עם כרך גמרא קטנה ולמד.

אחר שברכו על היין ואיחלו לחיים אמר רבינו: שמעתי מזקני האמרי חיים שהגיע חסיד אל רבו ורצה להשיח את לבו על התלאות שפקדו אותו והקדים הצדיק לברך ברכת שהכל נהיה בדברו, אחר כך נענה אותה חסיד, שעם שמיעת הברכה 'שהכל נהיה בדברו' נעלמו ממנו כל המעיקות, כי הבין שהכל הוא מאתו יתברך שמו.

האדמו"ר מנדבורנה צפת: מובא מצדיקי בית קאברין שאמירת ברכת שהכל נהיה בדברו בכוונה מסוגל להמתקת הדינים. ואיחל האדמו"ר מנדבורנה צפת שליט"א ברכות לרוב. רבינו: השי"ת יעזור שיוכלו להשפיע כל טוב לכלל ישראל, רפואות וישועות.

האדמו"ר מנדבורנה צפת: יאריך ד' ימיו ושנותיו בנעימים, הרבי שליט"א הוא בבחינת 'רבים צריכים לו', ויזכה לאריכות ימים ושנים טובים.

והזכיר רבינו את חותנו האדמו"ר מלעלוב זצ"ל, ואמר שהיה אצלו לפני יום הכיפורים, ג' ימים לפני הסתלקותו.

וכאשר הגיע הצמח צדיק להשתטח על ציון הבעש"ט הק' אמר שלפי זה יש לעזור לכל ההולכים בנתיבות החסידות.

האדמו"ר מנדבורנה צפת: באחת הפעמים ששהה האמרי חיים בצפת התאכסן ע"י המצודה, הגעתי לפני התפילה ושמעתי את אמירת פרקי תהילים בנעימות [לפי סדר יום השבוע], אחר התפילה שוב אמר האמרי חיים כמה פרקי תהילים, לפי סדר יום לחודש, ונמצא שאמר הפרקים שכבר אמר לפני התפילה, והבחנתי איך הפרקים נאמרים בשנית באותה נעימות ובאותה התלהבות.

רבינו: זקני האהבת ישראל היה אומר פרקי תהילים לפני התפילה כשהוא מטייל בחדרו אנה ואנה, שמעתי בזה מדודי ממאנסי זצ"ל שפעם אחת באמצע אמירת תהילים הבחין זקני הסבא קדישא שהאדמו"ר רבי אהר'לה בעל שומרי אמונים מגיע, יצא הסבא קדישא לקראתו במרוצה וחיבקו ונישקו וקיבל פניו באהבה וחיבה. רבי אהר'לה היה מקורב מאד וחיבב אצל זקני בעל אהבת ישראל. עוד שמעתי מענין זה, מרבי אליעזר דוד פרידמן, שר' אברהם הלוי ברגר הגיע פעם לגרויסוורדיין ונכנס אל האהבת ישראל לתפילת שחרית ביום שבת וזכה לשמוע תפילת נשמת כל חי בהשתפכות הנפש, והתיבות 'המנהג עולמו בחסד' חדרו אל נפשו, והיה לו מזה חיזוק וחיות בכל שנות המלחמה. מכאן יש לימוד על הכוח הגדול שישנם בדיבורים היוצאים מפי צדיק.

האדמו"ר מנדבורנה צפת: הדיבורים נכנסים אל תוך לבו של האדם ומוחדרים בקרבו לאורך הרבה שנים.

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

ביקור הגרד"ש ריוזנבוים בקו"פ

בקודש פנימה הגיע הרה"ג ר' דוד שלמה ריוזנבוים, בנו של האדמו"ר מקרעטשניף ירושלים שליט"א, לקראת שמחת נישואי בנו החתן למזל טוב. ונסובה השיחה אודות כוח הצדיקים, והזכיר רבינו שהרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה הרגיש בקדושת המקום שישב בה בעל הצמח צדיק זיע"א.

הרה"ג אבד"ק אלעד: כעין זה ישנם גם עדויות שצדיקים הרגישו על מקומות שונות שנעשו בה דברים של היפך הקדושה.

רבינו: אכן. שמעתי מחותני זצ"ל שהרה"ק רבי משה אליקים בריעה בן הרה"ק מקוזניץ הלך עם אביו לאיזה מקום ואמר שמרגיש במקום ההוא ריח טומאה, ונודע שבמקום זה שרפו בעבר את הספר תולדות יעקב יוסף.

הרב דוד שלמה: מובא בספה"ק מאמר עה"פ שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים, היינו שאם יושבים במקום ואין ביניהם דברי תורה, סימן ברור הוא שבמקום הזה היה בעבר מושב לצים.

ואיחל רבינו לקראת שמחת הנישואין: יהי רצון שיהא החתונה בשעה טובה ומוצלחת. צריך לבקש מאת השי"ת בכל רגע. וגם לדעת ולהרגיש תמיד את הקשר אל השי"ת. יהי רצון שיגדלו דורות מאירים, ולעשות רצון השי"ת מתוך הרחבת הדעת ובלב שמח.

רבינו הזכיר את זקינו האדמו"ר מקרעטשניף סיגעט זצ"ל, ואמר: שמעתי ממאן שהוא שראה אחר ההלויה של זקני הק' האמרי חיים את זקינו זצ"ל עומד ע"י הקבר זמן רב, כמי שאינו יכול להתנתק מן המקום, כנראה היה לו איזה קשר רוחני לזקני הק' זיע"א.

הרב דוד שלמה: אפשר שאחר המלחמה כאשר האמרי חיים זיע"א התעסק לחזק את הפליטים.

רבינו: אחר המלחמה נסע זקני אל מחנות הפליטים כדי לחזק את השרידים. בימים ההם היה אחד שיצא נגד זקני הק' בענינים שונים, אזוי איז געווען באשערט, ופגע בכבודו של זקני הק'. כעבור שנים הגיע הלה לבני ברק ובא לבקר אצל זקני הק', ויצא זקני הק' מגדרו לקרב אותו, נכנסו בני המשפחה אל זקני הק' בתמיהה, וכי אפשר לשכוח את כל מה שאיש זה עולל לנו, פתח זקני הק' את עיניו, שהביעו חריפות עצומה ואמר לבני המשפחה, וכי זאת למדתם אצל אבי הק' האהבת ישראל. הלה גם הגיע לעריכת השולחן של זקני הק' וקיבל קירוב מיוחד, בסיום הורה זקני הק' לצאת ללוותו, כי חשש פן יהיו כאלו שיבקשו לפגוע בו. מ'דארף זיך לערנען פין דעם.

הרב דוד שלמה: אם הצדיקים לא יתנהגו בדרך זה איך ילמדו הציבור דרכי ההנהגה.

רבינו: אכן כן. זקני הק' האמרי חיים היה בהנהגתו 'לימוד' לאלפי יהודים.

הרב דוד שלמה: רוב הסיפורים שמספרים אודות האמרי חיים הם על קדושת המידות, ענינים נשגבים מאד.

רבינו: רבי יודא'לי זצ"ל אמר, שהאמרי חיים זכה להשיג מדרגות נשגבות מאוד כי עסק בתיקון מידותיו. אחיו זצ"ל עמדו בראשות ישיבות, והיו עוסקים בחינוך תלמידים, וזקני הק' שלא היה עוסק בזה היה עוסק בתיקון מידותיו. ואת הישיבה של זקני הק' הקים אבי הק' זיע"א בהסכמתו של זקני זיע"א.

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

יום שלישי פ' בהעלותך - י"ד סיון ט

שיחת קודש לבחורי בר מצוה

לקראת תפילת שחרית בבית האכסניה הגיעו ילדי תשב"ר תלמידי כיתה ט' [ב] בת"ת בית שמש. אחר התפילה במחיצת רבינו שליט"א עורר רבינו את המלמד להחדיר בתלמידים את היסודות, והתלמידים היו בבחינת כלים המוכנים לקבל.

ואמר רבינו למנהל הת"ת הרה"ח ר' יצחק אייזיק רובין שעליו לדאוג שהמלמדים יתחילו את היום בלימוד מאמר בספר חסידות, וספר מוסר. כדי להחדיר בתלמידים את היסודות להיות יראים וחרדים לדבר ד', להתנהג בדרך היראה. ולהיזהר משקר והונאה, לשמור על טהרת הלשון, ואף שהעבודה לקנין אלו הדברים אינו מגיע בנקל אבל כאשר הרצון הוא להגיע למעלת 'א אמת' דיגע חסיד' ישער בחור' חייבים להיות בעל פה נקי. וכאשר ישקיע את הכוחות יזכו לראות את התוצאות הטובות.

נסובה השיחה אודות טבע הילדים להתאוות לראות דברים מעניינים, ורבינו שאל אל מה מתאווים התלמידים, וענה המנהל, שהיתה להם לתלמידים תאוה לבוא אל רבינו שליט"א...

והמשיך רבינו בדברי הדרכה להיזהר בקדושת התפילין, ולא לדבר דיבורי חול משעת הנחת התפילין ועד חליצתן. תפילה במנין מסגרת הת"ת והישיבה. להעביר בתפילות לפני השי"ת שלא להיכשל חלילה, ולבקש עזרתו ית' להתנהג בדרך החסידות, על היסודות שמלמדים אותם.

כן האריך רבינו אודות לימוד ספרי מוסר וחסידות, ואמר: אבי הק' זיע"א היה אומר שספרי מוסר הם ספרי יראה. ספרי חסידות הם בבחינת אהבה, ואף שתלמידים צעירים עדיין אינם מסוגלים להבין עומק המושגים בספרי

החסידות בכל זאת הדרך הנכון הוא להטעים מעט מעט מנועם הספרים.

כל בחור צריך לבקש מאת השי"ת תמיד בכל עת, כי שום דבר אינו מגיע מעצמו, והחובה מוטלת על המנהל להחדיר את הדברים האלה בקרב התלמידים.

ר' הערשיל זומר היה מלמד מיוחד במינו. הוא נתמנה להיות מלמד לתלמידים בתלמוד תורה ירושלים והיה מחדיר בתלמידיו קניני נצח ביראת שמים, בהמשך הימים הציעו לו להיות מלמד בתלמוד תורה אחרת, תמורת שכר יותר מכובד, נכנס ר' הערשיל אל זקני הק' האמרי חיים זיע"א לשאול אם לקבל את ההצעה, ענה לו זקני הק' 'אתה צריך להיות דוגמא לתלמידים'. בענוותנותו לא הבין ר' הערשיל מה כוונת התשובה, כי בתמימות וצניעות דרכיו לא העלה על דעתו שהאמרי חיים אכן מתכוון אליו, ולא ידע להחליט אם הן או לאו, לכן נכנס אל רבי יודא'לי, וביקש לפרש ולהסביר את דברי האמרי חיים. אמר לו רבי יודא'לי, תשובתו של הרבי ברור לי, שלא לקבל ההצעה ולהמשיך ללמד בת"ת ויזניץ, שהרי אמר במפורש 'להיות דוגמא לתלמידים', ובוודאי התכוון לתלמידים הלומדים בויזניץ.

אחר שהתלמידים שרו והאר עינינו האציל רבינו ברכת קדשו: השי"ת יעזור, גרויס הצלחה.

ביקור האדמו"ר מפינסק קרלין בקו"פ
האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א בא בקודש פנימה וקידמו רבינו בהארת פנים וקרא לעברו 'ברוכים הבאים'.

האדמו"ר מפינסק קרלין: ברוכים הנמצאים.

רבינו הזכיר את אביו האדמו"ר מפינסק קרלין זצ"ל שהיה מתפלל בבית מדרשו של

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

חותנו האדמו"ר מטשערנאביל זצ"ל, ושם ראה אותו בתפילתו, והפטיר רבינו: הוא מצא בעיני חן מיוחד, כי היה מתפלל מתוך עמקות המחשבה ובמות, בעיני ראיתי זאת, והכרתי בו שהוא מיוחד במינו ויוצא מן הכלל, ולכן שאלתי אודותיו מי הוא.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: כאשר אבי זצ"ל

הניצוצות. מספרים שהרה"ק בעל מאור עיניים ישב בבית האסורים והאור המאיר הגיע להיות השומר, ובאופן זה היה **המאור עיניים** יוצא מבית הכלא לתפילות, פעם הגיע **האור המאיר** ואמר לו **המאור עיניים** שהיום משתחרר, וסיפר שניגשה אשה אל החלון ושאל אותה במה אפשר לסייע, ענתה האשה שהיות והוא עוסק

תמיד במצוות פדיון

שבויים על כן סיבבו

מן השמים שישב

במאסר וירגיש את

ההרגשה של

היושבים בבתי

הכלא, ועתה הגיע

הזמן להשתחרר,

ואפשר שהדברים

שייכים גם לענינו,

שהיות והרבי

שליט"א דואג לכל

כך הרבה אנשים

הסובלים ל"ע ביקשו

מן השמים שירגיש

ברכת מזלא טבא

מריחוק מקום אך מקירוב לבבות אשגר ברכת מזלא טבא וגדיא יאה למע"כ ידידי היקר והחשוב, האי גברא רבא ויקירא, העסקן המופלא משכיל אל דבר נכון, ברוך הכשרון ורב התושיה, בהתמסרות מופלאה יום ולילה, פקוד על חצר בית המלכות, ומסור בלו"נ לרבינו שליט"א הרה"ח ר' **אהרן קלמן יוסף שרף הי"ו - משב"ק**

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת הנכדה הבכירה

בת לחתנו הר"ר יעקב דב גנז ני"ו

ישא ברכה מאת ד', שיזכה לרוות רוב תענוג ונחת מכל יו"ח, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ועוד רבות בשנים ימשיך בפעולותיו הכבירות לתורה ולחסד כשאיפת לבבו הטוב.

המברך בשמחה, בהערכה ובהערצה:

ישראל מאיר פעלדמאן

לונדון יצ"ו

הטעם של הסבל.

רבינו: השי"ת יעזור מ'זאל קענען טאקע

טוהן אמת'דיג.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: בימי קדם כאשר

הייתי מסתופף בחצר לעלוב שלח אותי

האדמו"ר מלעלוב זצ"ל אל **האמרי חיים** להביא

לפניו משלוח מנות. אצל **האמרי חיים** היה עיקר

העבודה בענין השבת, תלמידי חכמים הם

בבחינת שבת, ונמצא שכל ימות השבוע היה

אצל **האמרי חיים** בבחינת יום שבת.

רבינו: זקני הק' **האמרי חיים** זיע"א היה

דבוק בהשי"ת עשרים וארבע שעות ביממה.

התגורר בירושלים

היה מתפלל בבנין

בית זופניק אצל

הגאב"ד בעל מנחת

יצחק, כיון שאנו -

הבנים - היינו אז

יתומים מאם, ולא

היה יכול להתפלל

בבית מדרשינו.

אנשים סיפרו לי

שהגיעו לאותו בית

מדרש לראות את

אבינו זצ"ל בעת

תפילתו.

רבינו: הוא היה

מפרסם בימי קדם קונטרסים בענינים שונים,

היו שם דברים נפלאים, וניכר שהכנים

בקונטרסים הרבה מח. והתעניין רבינו על

תקופת השנים שהיה **האדמו"ר מפנינסק קרלין**

זצ"ל מלמד ומחנך.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: שבע שנים היה

אבי זצ"ל מחנך בת"ת עץ חיים, אח"כ היה מלמד

באנטוורפן משך שלש וחצי שנה, בהמשך היה

מלמד בת"ת בעלזא בירושלים ואח"כ בבני

ברק.

ואמר **האדמו"ר מפנינסק קרלין:** נראה שכאן

[במושב אורה] צריכים להוציא ולתקן את

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

האם ראה הרבי מפינסק שליט"א את זקני הק' בירושלים.

האדמו"ר מפינסק קרלין: לא, רק בבני ברק. אכן את הרבי בעל הישועות משה ראית בירושלים, כאשר הגיע לשובות בעיר בעת בניית בית המדרש ברחוב נחמיה [פרשת שופטים תשכ"ח].

והזכיר האדמו"ר מפינסק קרלין שליט"א את הידידות שהיה בין רבינו האמרי חיים לבין האדמו"ר רבי משה מרדכי מלעלוב זצ"ל.

רבינו: פעם יצא זקני הק' בדברים חריפים בדברי התורה בסעודה שלישית כנגד אלו שביקשו לפגוע בכבודו של הרבי מלעלוב זצ"ל. האדמו"ר מפינסק קרלין: האמרי חיים היה אז המנהיג היחידי שלא חשש למחות על הדבר, ואמר שאנשי הבליעל הם מקליפת נוגה רח"ל. שאר מנהיגי ישראל בדורו חששו לדבר אודות הענין.

רבינו: במוצאי שבת באו אל זקני הק' להתנצל על הדבר שנעשה ולבקש מחילה וכו'. האדמו"ר מפינסק קרלין: האמרי חיים קיים הפ' לא תגורו מפני איש.

רבינו: אכן. זה היסוד. זקני הק' היה רב בעיירה ווילחוביץ, פעם כליל חורף נערכה דין תורה אצל זקני הק' כאשר אחד הצדדים היה ראש הקהל, בסיום נתן זקני הק' את פסק הדין, וראש הקהל לא יצא זכאי, נכנסו למחרת חשובי הקהל אל זקני הק' כדי להעמידו על חומרת הדבר, ואמרו שידע הרב, שראש הקהל הוא גבר אלים, ועלול לחולל מהומות וכד', ואולי שייך לשנות את פסק הדין, פתח זקני הק' עיניו הק', 'די שארפע אויגן', ואמר לאנשי הקהל, 'די הייליגע תורה זאגט לא תגורו מפני איש' ונסתתמו דבריהם.

האדמו"ר מפינסק קרלין: מובא ממורינו הבעש"ט הק', שאף אחד אינו יכול להזיק לאדם, אלא אם יש באדם מורא ופחד אז אפשר להזיקו, אבל כל עוד שאין בלב האדם שום פחד אי אפשר להזיק. גם ברמב"ן מובא כן, שהרי כל המקרים הקשים באים מרוחניות, ואיך עוברים הדברים מרוחניות לגשמיות, על ידי הפחד שהוא הממוצע בין ענינים גשמיים לרוחניים. **רבינו:** אצל זקני הק' האמרי חיים היו כמה עובדות כמו אלה.

האדמו"ר מפינסק קרלין: אם יש מורא שמים לא שייך שיהא מורא בשר ודם. מ'לבעט א אנדערע סארט לעבן.

רבינו: שמעתי שאמר דודי ממאנסי זצ"ל שבדרך כלל לא יודעים על הצדיקים את עוצם קדושתם בחיי חיותם עלי אדמות, ורק אחר הסתלקותם מתגלה עד כמה הצליחו להסתיר עצמם, ואילו האמרי חיים זיע"א הצליח גם בזה שאף אחר הסתלקותו לא נודע שגב קדושתו ועצם מדרגותיו.

האדמו"ר מפינסק קרלין: הרבי ממאנסי זצ"ל היה דבוק ביותר אל זקינו בעל אהבת ישראל, ממנו היה מרבה לשוחח, כן היה מרבה לדבר אודות רבי יודא'לי זצ"ל. האמרי חיים הגיע לארה"ק אחר המלחמה והקים את החצר הגדולה הזאת לתפארת ולתהלה.

רבינו: אכן. זקני הק' היה מזכיר הרבה אודות תפילה בהתלהבות וחמימות והיה אומר את ההגדרה 'א סטרעליסק'ער דאווענען'.

האדמו"ר מפינסק קרלין: הרה"ק מסטרעליסק היה תלמידו של הרה"ק רבי שלמה מקרלין. האמרי חיים היה מחבב מאד את התפילות של חסידי קרלין. מסופר שכאשר היה פעם במירון עמד להתבונן בתפילתם של

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

חסידי קרלין ביניהם היה החסיד ר' שלמה זלמן בריזל.

רבינו: כאשר זקני הק' היה במירון בל"ג בעומר תרצ"ה, ניגש אליו ר' שלמה זלמן בריזל, שלא ידע אז מי הוא זקני הק', וקרא אליו בלהט 'יונגערמאן זייט'ס פריילאך, ס'איז היינט הילולא דרשב"י'.

האדמו"ר מפינסק קרלין: אל רבי שמעון אין ניגשים מתוך עצבות.

רבינו: כאשר שב זקני הק' האמרי חיים אל אביו **האהבת ישראל** סיפר על כל סדר הימים של הביקור בארה"ק ובתוך הדברים גם סיפר על האברך שניגש אליו במירון, כי היה נלהב מהדברים.

האדמו"ר מפינסק קרלין: היה מעשה כעין זה אצל **הרה"ק משינאווא**, כאשר היה בארץ ישראל פגש בעיר העתיקה ילד, ושאל אותו באיזה דרך מגיעים אל הכותל המערבי, תמה הילד וענה א אלטער יוד ווייסט נישט ווי איז דער כותל... והילד המשיך בדרכו הלאה, קרא **הרב משינאווא** את הילד ואמר לו וכי אינך יודע מי אני, הרי אני הוא בנו של **הרב מצאנו**, ענה הילד, בירושלים אין רבי'ס, כאן יש רק הכותל המערבי, וכאשר שב **הרה"ק משינאווא** לחו"ל סיפר בהתפעלות כל מה שהיה לו עם הילד בירושלים.

רבינו: בהיות זקני הק' בטבריה, סיפר לו שמש בית המדרש שכאשר ביקר **הרה"ק משינאווא** בטבריה, הביע את רצונו לטבול במקוה ובתנאי שירוקנו תחילה את המים ויכינו עבורו מקוה מבלי שיטבול בו לפניו אף אחד, הסכים השמש - שהיה מחסידי סדיגורא - לעשות כן, אם כי היה תמה בלבו על הציווי המוזר, וחשב בלבו, וכי ירגיש **הרב משינאווא**

אם יטבול איש לפניו במקוה, וממחשבה למעשה החליט לנסותו, וקפץ למקוה עם בגדיו, ועלה אל הגג לייבש עצמו, וקרא **להרה"ק משינאווא** להיכנס אל המקוה שהכין. לא חלף רגע קט והשמש נחרד כאשר **הרה"ק משינאווא** שאל אותו בתקיפות, אמור נא, מי טבל במקוה זה לפני, ענה השמש בראש חפוי שידו במעל, הרעים **הרה"ק משינאווא** קולו אל השמש ושאל אמור נא, האם יש לך ילדים? ענה השמש בשלילה, אם כן - אמר **הרה"ק משינאווא** - הריני מברך אותך שלשנה הבאה תיפקד בבן זכר, וסיים השמש בפני זקני הק' 'אני הוא אותו בן, שנולד מאותה ברכה'. **והפטיד רבינו:** צדיקים האבן געשאקלט מיט די וועלט.

האדמו"ר מפינסק קרלין: שמעתי שבעל **אהבת ישראל** היה בעיירת מרפא עם **הגרי"צ** וניגש יהודי אל **הרב דושנסקי** והזכיר עצמו שעולים לפניו מחשבות שונות וקושיות שאי אפשר לו להתמודד עמהם, אמר לו **הרב דושנסקי** שיגש אל **הרבי מויזניץ** הנמצא בעיירה. אחר תפילת מנחה עמדו אנשים בשורה והלה ניגש אל **האהבת ישראל** כדי להזכיר את מצוקתו אלא שבאותה שעה נשכחו ממנו כל קושיותיו, וחזר לאחוריו, שוב עלו לו הקושיות וניגש בשנית אל **האהבת ישראל**, ושוב שכח הכל, וכן היה בשלישית, עד שאמר לו **האהבת ישראל** הרי כבר ניגשת זה פעמיים ומה הענין שאתה ניגש שוב ענה הלה דברים כהויתן, שמתעוררים אצלו קושיות שונות ואינו יכול להימלט מהם, ולכן ביקש להעלותם לפני הצדיק אלא שזה פעמיים ששוכח את כל אלו המחשבות ענה **האהבת ישראל** אם נשכחו הקושיות עד כה מעתה שוב לא תיזכר בהם לעולם.

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

רבינו: שמעתי מרבי אליעזר דוד פרידמן שהגרי"צ דושינסקיא היה מלמד שיעור לתלמידיו בספר תהילים, ובהגיעו לפרש הפסוק 'ואנוכי תולעת ולא איש' אמר שהכיר צדיק אחד שהיה מחזיק עצמו תמיד בבחינה זו, כמו תולעת ולא איש, הלא היא הרבי מוויזניץ.

האדמו"ר המהר"א מבעלזא היה מכנה את הגרי"צ דושינסקיא בשם 'דער חוסט'ער רב', על שם שעלה מעיר חוסט לירושלים. אחר המלחמה עלה בחור מהגולה לארה"ק ונכנס אל **האדמו"ר מבעלזא** וצ"ל לשאול לאן לפנות, הורה לו הרב **מבעלזא** לעלות לירושלים ולהיכנס אל הישיבה של 'הרב מחוסט', עשה הבחור כאשר נצטווה, ובירושלים ביקש לדעת היכן נמצא 'הישיבה של הרב מחוסט', ולא ידע אף אחד לסייע לו, כי לא הכירו את 'הרב מחוסט' בירושלים, שלחו אותו אל אחד העסקנים, ר' משה פרוש או ר' משה בלוי, ואז קיבל התשובה לפנות לישיבת **המהרי"צ דושינסקיא**, כי בחו"ל היה מפורסם בתואר 'הרב מחוסט' אך בארה"ק לא היה אלא רב העיר ירושלים.

והתעניין רבנו אצל **האדמו"ר מפנינסק קרלין** שליט"א אם הכיר את החסיד ר' אליעזר דוד פרידמן וצ"ל.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: בוודאי. בשנותיו האחרונות התגורר בלונדון.

רבינו: אכן. הוא הפיץ על פני כל הארץ שגב גדולת זקני הק' האמרי חיים זיע"א. פעם בימי ילדותי עמדתי על יד ר' אליעזר דוד כאשר ישב זקני הק' בצפת על המצודה על ספסל האבן ועיין בספר דק, זקני הק' עיין מעט בספר ואחר כך היה דבוק במחשבותיו, ושוב עיין מעט בספר ושוב התבונן במחשבה.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: במאור עיניים פרשת נשא מביא עה"פ כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאך, שהרופאים אינם יכולים לרפאות מחלה עד התכלית, כי הם פועלים לפי דרך הטבע, אבל הצדיקים מסוגלים להמשיך רפואה למעלה מדרך הטבע. וכותב אודות עצמו, כמה פעמים הרגשתי על עצמי יסורים גדולים ופתאום כהרף עין באה תשועת ד'. מסופר על **המאור עינים** שהיה בעל יסורים וכאשר נכנס אל הבעש"ט נתרפא. כאשר מזכירים את הדברים האלו מבעל **מאור עינים** אפשר להמשיך גם כאן ישועת ד' כהרף עין. זכות הצדיקים יגן עלינו, דער רבי זאל זיין געזונט און שטארק, רבים צריכים לו, והיא האמת כפשוטה.

רבינו: להרבי מפנינסק שליט"א יש כח נוסף, מעבר להיותו אדם גדול, שהוא כהן.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: אכן. אומרים שהצדיקים המשיכו אל העולם עינים שונים, הרבי שליט"א ממשיך כוח האמונה לכל העולם, והרי אמרו חז"ל [מכות כד ע"א] בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר וצדיק באמונתו יחיה, היינו כח האמונה, לכן צריך הרבי שליט"א להיות בריא.

האדמו"ר מפנינסק קרלין שליט"א בירך את רבינו בברכת כהנים, בברך ד' וישמרך וגו', ואמר **רבינו:** בזהר הק' מפליא מאד מעלת ברכת כהנים.

האדמו"ר מפנינסק קרלין: מובא מצדיקים שברכת כהנים נשגבה יותר מברכת צדיקים.

* * *

✧ יום רביעי פ' בהעלותך - ט"ז סיון

לקראת תפילת שחרית הגיעו ילדי החמד תלמידי כיתה ח' בת"ת בשיכון, וזכו להתפלל

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

במחיצת הקודש, אחר השמיע רבינו לפנינו
דברי הדרכה והתחזקות בהגיעם לנועם עול
תורה ומצוות. (תוכן השיחה יבוא אי"ה בגליונות הבאים).

ביתפילה בכותל המערבי

בצהריים הגיע רבינו לתפילה על יד הכותל
המערבי, רבינו ישב ברכב בסמיכות לכותל
ואמר פרקי תהילים לישועת הכלל והפרט, אחר
ניגש רבינו אל אבני הכותל ונשא תפילה
חרישית, משך דקות אחדות. כאשר הגישו את
הקויטל הכללי של כל התורמים דמי מעמדות
בקביעות, ושל תומכי איגוד מוסדות וזניץ,
ותומכי קופת החסד להחזיקם ולהחיותם איחל
רבינו בהאי לישנא: זאלן אלע מצליח זיין. להגיד
שבחו של אהרן שלא שינה, 'שלא' עה"כ גימ'
'שלב' [כמספר ר"ת הפסוק שמע ישראל ד'
אלוקינו ד' אחד], היינו יסוד האמונה, ויהי רצון
שיהיו תמיד דבוקים בהשי"ת. ואיחל רבינו
ברכות להרב שמואל רבינוביץ, רב הכותל
המערבי, והביע לפניו ברכת יישר כח על פעליו
למען הכלל.

יום חמישי פ' בהעלותך - ט"ז סיון

לקראת תפילת שחרית הגיעו אל בית
האכסניה ילדי החמד תלמידי כיתה ח' בת"ת
מעיר עפולה, וזכו להתפלל במחיצת הקודש,
אחר השמיע רבינו לפנינו דברי הדרכה
והתחזקות בהגיעם לנועם עול תורה ומצוות.
(תוכן השיחה יבוא אי"ה בגליונות הבאים).

ביקור האדמו"ר מטעמשוואר בקו"פ

בקודש פנימה הגיע לביקור האדמו"ר
מטעמשוואר שליט"א (תוכן השיחה יבוא אי"ה בגליונות
הבאים).

ביקור האדמו"ר מלוייעב טשערנאביל בקו"פ
האדמו"ר מלוייעב טשערנאביל שליט"א
גיסו של רבינו, הגיע אל בית האכסניה עם נכדו
החתן בן בנו הרב מרדכי טווערסקי, לקבל ברכת
הקודש לרגל שמחת הנישואין עב"ג בת הרב
אשר אנשיל לעמבערגער, בן הגה"צ אב"ד
מאקאווא ב"ב זצ"ל וחתן הרה"צ רבי דוד
טווערסקי אב"ד ראחמסטריווקא בירושלים.
רבינו הסב למסיבת לחיים מיוחדת, והאציל
ברכות לרוב לחתן ולמחותנים (תוכן השיחה יבוא אי"ה
בגליונות הבאים).

ברכת קדשו לקראת הכנסת ס"ת לע"נ העסקן הדגול

הרה"ח ר' ישראל נח הלוי ויזל ז"ל
אל בית האכסניה הגיעו עסקני 'איגוד
מוסדות וזניץ', ובני משפחת העסקן הבלתי
נשכח הרה"ח ר' ישראל נח ויזל ז"ל, לקראת
חגיגת 'הכנסת ספר התורה' אשר נכתב לשמו
ולזכרו על ידי חבריו וידידיו שיבלחט"א, לאות
ולזכרון על פעליו הכבירים.

רבינו התעניין על כל הפרטים, וקרא את
הדברים שנרקמו על מעיל הספר, אחר האריך
בשיח עם בני המשפחה, הרה"ח ר' יצחק ברוך
ויזל, הרה"ח ר' גדלי' ויזל, הרה"ח ר' ברוך טסלר,
אודות המנוח ז"ל שהספיק בשנות חייו
המועטים לחולל גדולות ונצורות, הן בעסקנות
וחסד לכלל ולפרט, והן בקירוב בני החבורה
באהבה אחווה וריעות, ולרומם נפשות בחורי
החמד בכל עת ועידן.

רבינו בירך על היין ואיחל לחיים לבני
המשפחה ולעסקני האיגוד והאציל רוב ברכות
שיהיו כל הפעולות לעילוי נשמתו של המנוח ר'

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

המזונות וכיבד את ניניו ובני המשפחה, וכן את מנהל הת"ת הרה"ח ר' זכריה שרייבר, המשגיח הרה"ח ר' יהושע העשיל שרף, והמלמדים הר"ר אלימלך זילברשלג והר"ר ברוך גרינפלד. בהמשך עברו בסך תלמידי תשב"ר ונתן רבינו לכאו"א מגדנות והאציל ברכת קודש.

☞ שבת קודש פרשת בהעלותך

☞ בצל הקודש

בפניא מעלי שבתא לקראת השעה 6:45 עלה רבינו לביהמ"ד הגדול עם החתנים ושרו כנהוג 'עוד ישמע', רבינו הגיע אל מקומו על גבי הבימה שלפני ארון הקודש ואחר שדומ"ץ קהילתנו הרה"ג ר' יעקב מאיר שטרן למד שיעור הלכה פתח רבינו בתפילת הודו לד' כי טוב, ועבר לפני התיבה הרה"ח ר' חנניה יו"ט ליפא פקשר. לרגל המצב השורר בארצנו הק' עם פרוץ המלחמה נגד האויבים העומדים עלינו לכולותינו ד' ישמרנו נאמרו בהוראת הקודש ט"ו פרקי שיר המעלות, ועבר לפני התיבה הרה"ח ר' ישראל ויינברגר. לתפילת קבלת שבת עבר לפני התיבה חדב"נ הרה"ג ר' מנחם מענדיל, בזמר לכה דודי נתכבד הרב ישראל טווערסקי, בחרוזים 'והיו למשיסה' וימין ושמאל' היה פני רבינו לעבר הקהל ועודד השירה בעוז ובאנפין נהירין, ובחרוז 'בואי בשלום' רקד רבינו עם החתנים כנהוג, לפני כגונא אמר רבינו קדיש יתום, לרגל יום היארצייט של זקינו הרה"צ ר' חיים מנחם מענדיל מדעעש והרבנית הי"ד וכן אמר רבינו קדיש בכל תפילות היום.

✽

☞ עריכת השולח"ט

ישראל נח הלוי בן ר' גדליה, ומעתה ועד עולם יזרח אור השמחה בקרב כל, אכ"ר.

✽

☞ ביקור הרא"מ רוקח מבעלזא בקו"פ

בקודש פנימה נכנס הרה"צ רבי אהרן מרדכי רוקח בן האדמו"ר מבעלזא שליט"א לקראת שמחת נישואי הבת למזל טוב והאציל רבינו ברכות לרוב. (תוכן השיחה יבוא אי"ה בגליונות הבאים).

✽

☞ ביקור האדמו"ר הרמ"מ שליט"א בקו"פ

בקודש פנימה בא האדמו"ר הרמ"מ שליט"א והאריך רבינו בנועם שיח (תוכן הדברים יבואו אי"ה בגליונות הבאים).

☞ יום שישי ערש"ק פ' בהעלותך - י"ז סיון

בהתרגשות ושמחה פשטה הבשורה בקרב מקהלות אנ"ש שרבינו שליט"א יוצא מבית האכסניה במושב אורה ובוא יבוא ברינה לביתו נאוה קודש לשבות בקרית מלך רב ונוכה לראות באור פני מלך בתפילות ועריכת השולחנות. המונים מאנשי שלומינו מכל תפוצות ארה"ק עשו דרכם לעבר קרייתנו הק' לשבות בצל הקודש.

✽

☞ מעמד 'חומש סעודה'

בצהרי היום נערך בקודש פנימה מעמד חומש סעודה לניני רבינו, שהגיעו לגיל בן חמש למקרא, ה"ה היניק חיים מאיר בן הרב ברוך הגר, היניק אברהם דוד בן הרב שמואל יצחק ארנסטר, היניק משה יהושע בן הרב ישראל רבינוביץ. בשמחה ושירה פתחו בשירות ותשבחות, והמלמד הר"ר אלימלך זילברשלג למד עם התלמידים פסוקי החומש כנהוג, אחר המשיכו בניגוני שבח ושירה ובירך רבינו על מיני

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

🕯️ וביום השבת 🕯️

רבינו עלה לבית המדרש עם החתנים בשירה זמרה, ופתח באמירת פרקי תהילים וברכות השחר, אחר נתכבד באמירת הברכות הרה"ח ר' חיים מאיר רזנברג, לתפילת פסוקי דזמרה עבר לפני התיבה הרב אהרן טייטלבוים, לתפילת שוכן עד עבר

לפני התיבה הרה"ג מוהרי"י ובחזרת הש"ץ השמו"ע של שחרית נתכבד הרב אברהם אביש הגר - ירושלים, בפתיחת הארון נתכבד הרה"ג ר' אברהם יעקב איצקוביץ, ורבינו עלה לתורה שיש (עוד עלו לתורה: חתנים, הרב יעקב חזקיה הגר, הר"ר יעקב דב גין, הרה"ח ר' צבי ישכרוף, הגבחה - הרה"ג ר' יחיאל משה הרטמן, גלילה - הרה"ח ר' דוד אלטר רוט), ועבר רבינו לפני התיבה לתפילת מוסף, והמוני

החסידים הצטופפו בהתרגשות לשמוע קולו בקודש בנוסח הותיק משובב הלב והנפש, באמירת 'אנעים זמירות' חו"ק נתכבד הנה"ח ר' יעקב אדלר.

🕯️ קידושה רבה ומיטאג טיש 🕯️

רבינו ערך קידושא רבה בחדר הסמוך לבית המדרש בקרב בני משפחת המלוכה, ושרו שבענו, אחר האריך רבינו בנועם שיח בגנות מידת הגאווה ובמעלת הענווה, והרחיב בהנהגתו המיוחדת של רבינו הק' בעל אמרי חיים זיע"א אשר מחד גיסא היה רודף את מבקשי הכבוד ומאידך היה מכבד את המכובדים לפי ערכם, עוד

עם סיום התפילה איחל רבינו לכל הקהל ברכת א גוט שבת ופתח בעריכת השולח"ט, רבינו אמר הזמירות שלום עליכם וכו', את הזמר אשת חיל אמר רבינו בנוסח יו"ט, רבינו קידש על הכוס ואחר פתח בזמר והאר עינינו, רבינו פשט הבגד המיוחד לתפילה ולבש הקפטן

המיוחד לעריכת השולח"ט, ואחר נטילת ידים ובציעת הפת שרו וראו בניו, מהר והבא. מנין מצויינים מתלמידי הישיבות הק' נתמנו לסעוד סעודת שבת בשעה זו ורבינו הגיש להם שיירי המאכלים, אחר שרבינו איחל לחיים לכל הקהל הזכיר יום היארצייט של זקינו וזקנתו הי"ד, הורי אמו הרבנית הצ' מרת לאה

אסתר ע"ה, וכן יומא דהילולא של זקינו הרה"ק רבי זאב מרחמסטריזקא והאריך בנועם שיח (תוכן הדברים יבואו א"ה בגליון דא"ח), אחר הזמר כל מקדש שרו ניגון של שמחה ובהמשך שרו מנוחה ושמחה [בניגון ויאתינו], והמשיכו בניגון שמחה, ובניגון כי אתה שומע קול שופר, רבינו פתח בזמר י-ה אכסוף, והגישו את הקוגל, ושרו והיא שעמדה, בזמר הילוכך נתכבד הרה"ג ר' דוד צבי שנייבלג - ירושלים, ורבינו בירך על הכוס. אחר ברכהמ"ז שוררו י-ה רבון כשהקהל מזמר יחד בעמידה כנהוג, ובסיום רקדו בזמר ונשגב ד' לבדו.

ונתנו ידידים זמירות

בעבותות אהבה ורגשי ידידות אמיצים, יעלו ויבואו ברכות ואיחולי הלבניים, קדם מע"כ ידידי עוז, האי גברא יקירא, מאיר פנים וגומל חסדים טובים, עתיר פעולה ועטור תהילה לכבוד ולתפארה

הנה"ח ר' משה פסח הירשלער הי"ו לרגל הולדת הנכדה

בת לבנו הר"ר לוי יצחק הי"ו

יהא רעוא שיזכה לרוות רוב תענוג ונחת מכל יו"ח מתוך שפע ברכה והצלחה וכט"ס, ויהי ד' עמו בכל אשר עושה.

המברכים בשמחה ידיך הדושה"ט:
ישראל מאיר פעלדמאן

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

סלח נא], במזמור השני נתכבד הרב אפרים פישל הגר, ובמזמור השלישי נתכבד הרה"ג ר' משה גדליה ורטהיימר - ירושלים, אחר שירת המארש פתח רבינו בזמר ויהי בנסוע, ואח"כ בניגון אנא עבדא עבדא, בזמר דרור יקרא נתכבד הרה"ג ר' אברהם גייגר, ושרו הניגונים לכבוד החתנים כנהוג, אחר בירך רבינו על הכוס.

רבינו פתח באמירת דברי אלוקים חיים במגביר קול, והאריך משך זמן רב במעלת השלום, ומידת האמת, להיות אנשי יושר, מתוך אמת ותמימות, כן עורר על ענין שמירת הדיבור וטהרת הלשון (תוכן הדברים יבואו אי"ה בגליון דא"ח), לתפילת מעריב עבר רבינו לפני התיבה אחר הבדיל רבינו על הכוס ושרו המבדיל, ואיחל רבינו לכל הקהל ברכת א גוטע וואך.

הרחיב רבינו אודות האדמו"ר רבי איתמר מנדבורנה זצ"ל (תוכן הדברים יבואו אי"ה בגליון דא"ח).
אחר ערך רבינו ה'מיטאג טיש' בקרב בני המשפחה.

רעווא דרעווין

רבינו עלה לבית המדרש ועבר לפני התיבה הרה"ח ר' ברוך נחמיה דוב ויזל, בפתיחת הארון נתכבד הרב שניאור זלמן ארנסטר (עלו לתורה: הרה"ג ר' צבי דוידוביץ - בית שמש, הרב פישל אונגר, הרה"ח ר' יצחק אייזיק רוזנברג, הגבחה - חדב"נ הרה"ג ר' נפתלי צבי טייטלבוים, גלילה - הב' יוחנן טווערסקי - בית שמש).

אחר נטילת ידיים ובציעת הפת שרו שלח אורך וניגון מחצר רחמסטריווקא, רבינו בירך על היין ואיחל לחיים ופתח באמירת הזמירות בני היכלא וכו', ופתח במזמור לדוד הראשון [בניגון

נועם שיה

בעת ביקור האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ שליט"א

יום רביעי פ' במדבר - ר"ח סיון

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: נדמה לי שאמר זאת באחת השנים ביום ההילולא ט' ניסן.
רבינו: זכורני שאחר הסתלקות זקינו זיע"א היית 'אויס מענטש', לא היה שייך לשוחח עמך. היית מקושר אל הצדיק הזה שלא הצליחו לעמוד על עוצם גדלותו גם אחר הסתלקותו.
האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: אחר הסתלקות הסבא קדישא זיע"א היתה אמי ע"ה מזועזעת ביותר ולא היתה מסוגלת להישאר בגרויסוורדיין משום כך לקח אותה הדמשק אליעזר עמו לוויזניצא כדי להרגיע במעט את שברון הלב.

לחמותי ע"ה [הרבנית מרת שבע ברכה ארנסטר ע"ה] כתב האמרי חיים דברי שבח על

רבינו פתח בנועם שיה אודות זקינו הק' בעל אמרי חיים ועד כמה לא שייך לנתק את הקשר הנפשי הקיים אליו.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: אין כל רצון לנתק הקשר הזה. דודינו ממאנסי זצ"ל היה אומר שהיו צדיקים שלא ידעו עוצם קדושתם כאשר חיו עלי אדמות ורק אחר הסתלקותם נתגלה עד כמה הצליחו להסתיר עצמם, ואילו רבינו הק' האמרי חיים זיע"א הצליח גם בזה שאף אחר הסתלקותו לא נודע שגב קדושתו ועצם מדרגותיו.

רבינו: באיזה הזדמנות אמר זאת דודנו ממאנסי זצ"ל?

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

התפילה ואחר כך היה מסיב על שולחנו של זקיננו הק' ב'מיטאג טיש', והנה פעם כאשר הגיע ביום השבת הבחינו החסידים שהאמרי חיים אומר לר' אברהם חיים 'למה הטרחתך את אבי הק'...' שאלו החסידים את ר' אברהם חיים על כוונת הדברים, ענה ר' אברהם חיים שאתמול בליל שבת בסיום הסעודה הרגיש קצת בחולשה ולא היה בכוחו לבוא לעריכת השולחן, והנה בחלומו נגלה אליו **האהבת ישראל** זיע"א

ואמר לו מדוע לא הלכת אל עריכת השולחן של בני...

עוד מסופר על תושב קנדה שהיה עמל ויגע לפרנסתו עד כדי כך שפעמיים בשבוע עבד עשרים וארבע שעות ביממה, כיון שכן היה הלה מנצל את לילות השבת למנוחה, כאשר זקיננו הק' שהיה בקנדה החליט הלה שהוא מגיע להיות

בשולה"ט לחמש דקות בלבד, ומיד חוזר לביתו לישון, והנה עמד הלה בעריכת השולה"ט ולא הרגיש איך הזמן חולף עד שזקיננו הק' קרא לעבר הקהל א גוט שבת. תמה הלה איך מסתמים עריכת השולחן כל כך מהר, אך כאשר הציץ בשעונו הבחין שכבר חלפו הרבה שעות והוא לא הרגיש בזה כלל.

רבינו: היינו שעמד ב'טיש' מבלי אפשרות להינתק.

היותה שליחת ההשגחה העליונה בימי המלחמה, שבזכות השתדלותה זכו לצאת מעמק הבכא.

רבינו: שמעתי מדודנו ממאנסי זצ"ל שהלבישה בגדי נכרית, וכיון שהיתה בקיאה היטב בשפות השונות הצליחה בס"ד לסייע לרבים.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: היא לא עזבה את גרויסוורדיין עד שכל בני המשפחה הצליחו להבריא את הגבול.

היא יצאה להתחנן אצל הנכרי הממונה שיאשר גם לזקיננו האמרי חיים לצאת מהגיטו ולהצטרף אל הקבוצה שיצאו לעבודה ביער, הממונה לא הסכים מתחילה באמרו שהאמרי חיים כבר איש מבוגר, כבן שישים שנה, אך חמותי טענה שהוא בעל כח חזק ומסוגל לעבוד

בכריתת עצים ביער, ולא הרפתה מן הממונה עד שנתן לה את האישור. היתה לה זכייה מיוחדת.

רבינו: השי"ת נתן לה כח מיוחד.

נסובה השיחה אודות עריכת השולחנות של רבינו הק' בעל אמרי חיים וסיפר האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: החסיד ר' אברהם חיים ויזל התגורר אצל בתו ברמת יצחק, והיה מגיע בליל שבת להסתופף בצל הקודש בעת עריכת השולחן, ואילו ביום השבת היה כבר מגיע אל

נטפי נוחם

קדם ידידי הדגול, איש חיל ורב פעלים, עתיר פעולה ועטור תהילה בפי כל, מסייע ומאיד פניו לכל, בהליכות נאות ואצילות נעלה, העסקן הדגול מסור בלב ונפש לכל קדשי בית ויזניץ

הרה"ח ר' דוד לרנר הי"ו

באבלו הגדול עם פטירת אביו הדגול, האי גברא רבא, המופלג בתורה וחסידות, דולה ומשקה את צעירי הצאן מתורת והנהגות רבוה"ק בדרך התורה היראה והחסידות, תלמיד חביב וותיק מקושר בלב ונפש לרבותינו הק' בעל האמרי חיים ורבינו הישועות משה זי"ע וליבלחט"א מרן רבינו שליט"א

הרה"ח ר' אפרים זלמן לרנר ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך אבלי ציון וירושלים. ממרום ימליץ טוב עבור כל בני המשפחה ובהמשך מעשיכם הברוכים לכלל ולפרט תנוחמו, ואך טוב וחסד ירדפכם כל הימים.

המשתתף בצערך:

נפתלי צבי ציג

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: סיפר לי גאב"ד מאקווא שליט"א שהגיע בימי בחרותו לשמחת נישואי אחותי הרבנית מקאשו ע"ה שהתקיימה באולמי ווגשל בבני ברק ונעמד מאחורי הכסא של זקינו הק', והנה הבחין איך ניגש אחד הנוכחים אל זקינו וביקש להעלות איזה נושא מסויים, נענה אליו זקינו הק' זיע"א, 'אבקשך נא, אל תדבר עמי כעת, הנני עסוק עם אבי הק' זיע"א'.

רבינו: אכן מדוייקים מאד דברי דודינו ממאנסי זצ"ל, שאף אחר ההסתלקות אין אנו יודעים אודות גדלותו וקדושתו.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: סיפר הרה"צ מגאלאנטא שכאשר שבת האמרי חיים זיע"א בויליאמסבורג התאכסן בדירה הסמוכה לבית המדרש, בליל שבת נזכרו ששכחו להביא מבעוד יום את השיניים התותבות, הורה הרב מגאלאנטא את הדרך הנכון להלכה איך לומר לעכו"ם להביא את השיניים, אמנם האמרי חיים נענה בראשו לשלילה, הבין הרב מגאלאנטא שהאמרי חיים חושש על איזה חשש מסויים, והציע אופן אחר איך לומר לעכו"ם, ושוב נענע האמרי חיים בראשו לשלילה, כאשר העלה הרב מגאלאנטא במחשבתו אופן שלישי נענה לו האמרי חיים בראש לאות הסכמה.

רבינו: היית מקושר לצדיק שאף אחר הסתלקותו אין יודעים עליו מי היה.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: גם הרבי שליט"א מקושר בו.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: בחיי הבית אהרן מקרלין נחלה איש יהודי באחת העיירות בליל יו"ט, כיון שהיה מצב של פיקוח נפש שלחו בני המשפחה איש נכרי שיסע לקרלין ולהזכיר את

החולה, הנכרי ביקש לדעת למי למסור את הבקשה והדריכו אותו שילך אל הבית ששם יושב איש זקן בראש השולחן ומסביבו עומדים עשרות יהודים. הגיע הנכרי לביהמ"ד ומסר את ההזכרה לפני הבית אהרן, בשוב הנכרי אל ביתו של החולה שאלו אותו מה ראה, ענה הנכרי שראה בראש השולחן יושב איש זקן ומסביבו עומדים אנשים רבים, הזקן יושב ושותק והציבור מקשיב לשתיקתו. גם זקינו הק' האמרי חיים היה לפעמים יושב זמן רב בדמויה והחסידים הקשיבו.

רבינו: זכורני באחת השנים ביום הושענא רבה שזקינו הק' ישב בעת עריכת השולחן למשך חצי שעה אחוז שרעפים, הזמן הלך והתקדם וכניסת יו"ט שמחת תורה הלך וקרב, וזקינו ישב דבוק במחשבותיו.

האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ: כאשר הגיע זמן כניסת יו"ט הכריזו שהציבור יוציא מהכיסים את דברי המוקצה.

ואמר האדמו"ר מדזיקוב ויזניץ שליט"א אודות רבינו שליט"א: הציבור התפלל וביקש, אמרו תהלים ו'מי שברך' בכל הזדמנות ובסייעתא דשמיא פעלו. מסופר שאחר שעבר האדמו"ר בעל בית ישראל מגור את הניתוח ושהה בעיר חיפה ביקש האמרי חיים להגיע מצפת לבקרו, הבית ישראל רצה למנוע את הטורח וביקש שלא יבוא, אך זקינו עמד על דעתו והגיע לחיפה, כאשר עמד על יד גרם המדרגות יצא הבית ישראל וירד לקראתו, בהיכנס זקינו אל החדר קרא לעבר הבית ישראל מתוך בכי 'ברוך רחמנא דיהבך ניהלן ולא יהבך לעפרא' נתרגש הבית ישראל וקם ויצא מן

נועם שיה

שלח תשפ"ה

שיחות ומאמרי קודש

הבית ישראל כיבד את זקינו לברך על הפירות והבחין שהמשמשים מתלחשים ביניהם, התעניין הבית ישראל על הלחישות ונענה שלא הביאו את השניים התותבות, וזקינו לא יוכל לטעום, מיד קם הבית ישראל והביא מגרדת

ופירר את התפוח, ונטל כפית וביקש להגיש לזקינו, הגיב האמרי חיים 'גערער רבי איר גיפעלט מיר נישט פאר א משמש', ענה האדמו"ר מגור 'מדוע, כי אין משתמשים בעם הארץ'. באותה שיחה כאשר שאל הבית ישראל אודות נכד זקינו - ה"ה האדמו"ר מוויזשניץ וויליאמסבורג שליט"א - הסביר

האמרי חיים שיש לו בן בארה"ב והבחור הוא בנו, הגיב הבית ישראל אני אמנם עם הארץ אבל לא עד כדי כך. בהמשך הושיט הבית ישראל ידו ואמר 'יהב ליה ידיה ואוקמיה', ואיחל 'רפואה שלימה'.

והפטיר האדמו"ר מדזיקוב וזניץ: עתה הזמן שנתרפאו כל החולים [במעמד קבלת התורה] הציבור מתגעגע לרבי שליט"א, ולא עבד קוב"ה ניסא בכדי.

והביע רבינו ברכת יישר כח על הביקור ודברי הברכה.

החדר להסתיר את הבכי, ושב עם חפיסת סיגריות, לטשטש הרושם.

הרה"ח ר' אהרן גוטסמן: הייתי נוכח באותו ביקור, מתחילה סיכמו שהיות וישנם מספר מדריגות לעלות על כן ימתין הבית ישראל

במרפסת הבית, בקומת קרקע, למעשה הגיע האמרי חיים במכונית והבית ישראל היה עדיין בקומה העליונה, בראותו את האמרי חיים מגיע ירד במרוצה את כל המדריגות ופתח את דלת המכונית לפני האמרי חיים.

האדמו"ר

מדזיקוב וזניץ שאל להרה"ח ר' אהרן גוטסמן אם זוכר

שהביא הבית ישראל סיגריות?

הרה"ח ר' אהרן: אכן. הבית ישראל נתן את חפיסת הסיגריות לר' מנחם אליעזר מוזס שיחלק גם לכל הגבאים. האדמו"ר מדזיקוב וזניץ: לפני נישואי אחי מרדכי זצ"ל הגיע זקינו זיע"א אל האדמו"ר בעל בית ישראל מגור להזמינו לשמחת החתונה, על השולחן הוכן סל מלא פירות ואל החדר נכנסו [בהוראת הרבי מגור] כל הגבאים והמשמשים, כאשר הבית ישראל מתעניין אצל כאו"א לשמו, ומגיב בצחות 'בלי עין הרע - הברכה נכנסה בגבאים',

חבי כמעט רגע עד יעבור...

לנוכח המצב השורר בימים אלה בארה"ק, ובמענה לשאלות נרשמי הקורס אודות הקושי לצאת בשעות הערב, הננו להודיע שמועד פתיחת קורס השדכנים שנועד להשבוע נדחה לעת עתה.

מתכונת הקורס ומס' מפגשיו יתקיימו כמתוכנן א"ה. הודעה מפורטת בדבר מועד הפתיחה תישלח בהמשך. שימו לב! ההרשמה לקורס סגורה. לא ניתן להצטרף בשלב זה.

בברכת שלמה זילאה

נשמעה אזעקה?

לחץ או מצוקה?

נושעים בזכות הצדקה!

'קופה של ברכה' – המרחב המוגן הקרוב אליך!

כל תרומה ב'קופה של ברכה', היא לקרובים אליך
באמת. צדקה טהורה, מסוגלת לשמירה!